

28 ŞUBAT SORUŞTURMA DOSYASI

Muharrem Balcı

24 Nisan 2018

http://hertaraf.com/haber-bitmeyen-darbe-28-subat--karar-durusmasi-degerlendirmesi-3-1601#.Wt8fr3u_b9w.whatsapp

28 Şubat Davası 21 yıl sonra karara bağlandı. Bu bağlamda;

1. 28 Şubat 1997 Darbesi için neler söylersiniz?

28 Şubat Darbesi, diğer darbelerden farklı bir örneklik sergiledi. Öncekileri bir şekilde atlatmış idik. İki sebebi var: Önceki darbecilerin çağa ayak uyduramaması, seçmen profiline samimiyeti. Önceki darbelere karşı 'bu da geçer yahu' ile eyvallah etmiş bir toplum 28 Şubat'ta kısmen eyvallah etmemiş, kısmen direnmiş, fakat direniş sadece bireysel bazda başarılı olmuştur. Direnen, mücadele eden bireyler tabii ki onur kazanmışlardır.

28 Şubat'ın 90'lı yılların başından itibaren oluşturulmaya başlandığını (1991 Antalya Savcılar Toplantısı ve Laiklik Bildirisi) hatırlarsak, 90'lı yıllarda sivil toplum mücadelesinin, insan hakları aktivistlerinin ve kurumlarının yüz akı dönem olduğunu da hatırlamak gerekecektir.

90'lı yıllar öncesi sol kesimde 1986'da İHD'nin kurulmuş ve mücadele ediyor olması, 1991'de MAZLUMDER'in kurulmuş ve HUKUKÇULAR DERNEĞİ ile birlikte hukuku kılcal damarlara kadar yaygınlaştırma çabaları, ev ev gezilerek yapılan HAKLARIMIZ SEMİNERLERİ, toplu siyasi davalarda toplu savunma örnekleri, her biri birer insan hakları mücadelesinin parçaları ve bileşenleridir.

Önceki darbelerde sadece CIA'nın ve birkaç anayasa hocasının desteği ile yapılan darbelerden sonra, gelişen dünya ve çeşitlendirilmiş faşist güçlerin desteği ile olgunlaştırılmış şartlar eşliğinde bir 28 Şubat Darbesi'nden bahsediyoruz. Hani şu sivil – asker bürokrasi, sivil toplumun mide bulandırıcı kusmukları sözümona STK ve sendikalar, bir de Ahmet Altan'ın deyimiyle %99'u alçak ve korkak basının üflemeleriyle 1000 yıl hayatımızı yönlendirmek üzere kotarılan bir darbe.

2. 28 Şubat 1997 darbesinin, çoğunlukla asker ayağının yargılanması doğru bir yaklaşım mıdır?

Sivil toplum gözüyle bakarsak yanlış, reel politik olarak bakarsak doğru(!) bir yaklaşım. İktidar, 28 Şubat aktörlerinin önemli bir kısmını dışlamamak, bir kısmını ise kazanmak için epeyce uğraş verdi. Bu aktörler hala ülke yönetiminde, sosyal ve siyasi hayatta söz sahibi ve dokunulmaz kişi ve yapılar. Hükümet olup iktidar olamamanın sonucu olarak, günah keçisi seçilen (ki doğru fakat eksik seçim) askerleri yargılamak en kolayı idi. Kaldı ki bunun için 15 yıl beklenildi. Yapılan yargılama sonuç itibarıyla bir tiyatro sahnesi idi.

Sanıklar da zaten sonuçtan emin olarak sahnede gülerek rollerini icra ettiler. 80’li yaşlara gelmiş insanların, milli menfaatlerimiz (!) için yaptıkları kahramanlıklar dolayısıyla apöletlerinin sökülmesinin ne zararı olabilirdi ki? Onlar zaten her şeyi demokrasinin yeniden tesisi (!) için yapmışlardı.

Bu güne kadar 28 Şubat’ın asker bürokratlarını konuştuk hep. Sivil ayaklarını konuşmak parti taraftarlarının dışındaki halk kitlelerine kaldı. Hatta iddialı bir şekilde söyleyebilirim ki, iktidar seçmenlerinin 28 Şubat’ın asker bürokratlarının yargılanmasına bile onayları yoktu. Var gibi görünen onayın da göstermelik olduğunu düşünüyorum. Yani, ‘olsa da olur, olmasa da’ kabilinden. Bu yüzden 28 Şubat mağdurlarından çok az bir kesim davada müdahil olmak istemiştir. 28 Şubat’ın sivil ayakları için şöyle düşünüyor olabilirler: “İşimize bakalım. Tek başına iktidarı yakaladı bu ülke. Şimdi devri sabık yaratıp ülke enerjisini boşa harcamayalım. ‘Zaten devlet de olduk’, daha ne istiyoruz ki.”

Ancak unutulmamalı ki, 15 Temmuz’a kadar ülkede tek bir devlet vardı, FETÖ: Eğitim, sağlık, emniyet ve yargıyı elinde bulunduran FETÖ. Bu şer gücün elinde bulundurduğu güç ve işlev, vatandaşın devletten beklediği ve devletin de sağlamaya mecbur olduğu güvencelerdi. Bu güvenceleri kim sağlıyor veya kimin elinde ise devlet odur. Osmanlı’nın makasid-ı hamse dediği 5 güvence, modern devlette eğitim, sağlık, emniyet ve yargı olarak öncelenir. Milli eğitimi ele geçirmiş dizayn eden, devletin en üst kademesindeki insanların yatak odalarına kadar dinleyebilen, yargıyı ele geçirmiş olan, hatta iktidarın bile paralel devlet olduğunu kabul ettiği bir yapı devletin ta kendisi sayılır. Bir başka ifadeyle 15 Temmuz’da halk devlete karşı zafer kazanmıştır. Öyle ya, bütün güçler ve silah kimin elinde ise devlet odur.

Şimdi, 90’lı yılların insan Hakları Mücadelesi’ne dönelim. 90’lı yıllarda verilen mücadele, halk kitlelerine bir özgüven kazandırmış, haklarının elinden kolay kolay alınamayacağı bilinci vermiştir. Bu bilinç ile ilk sokağa çıkanlar, benim gözlemimle, bu mücadele içinde bulunanlar ve onların çocukları ve öğrencileri idi. Bilahare Cumhurbaşkanımızın Tv konuşması ile partililer de sokağa çıkmışlar, tanklara engel olmuşlardır. Tabii ki burada Allah’ın da bir hesabı olduğunu not etmeliyiz. Hala içimizde hak – adalet – özgürlük – meşruiyet temelinde hayatlarını tanzim etmek isteyen kitlelerin varlığına işaret.

3. Nasıl bir hukuk sistemidir ki, darbecilere “İyi Hal İndirimi” uygulanmaktadır. Bu yaklaşımla adâlet tesis edilebilir mi? Müebbet hapis verilen sanıkların tutuklanması ile nasıl bir mesaj verilmektedir?

İyi hal indirimi, tüm ceza yargılamalarında tüm sanıklara uygulanmaktadır. Ceza Kanununda düzenlenmiş lehe hükümleri insandan insana farklı uygulamak gibi yanlış bir lüksümüz olamaz. Eşitlik kuralı bunu gerektirir. Sabi sübyana musallat olmuşlardan esirgemediğimiz iyi hal indirimini darbecilerden mi esirgeyecektik?

Tutukluluk bir tedbirdir. Tutuksuz yargılanmak esastır. Tahliyenin de şartları vardır. Yargı, devletin aldığı tedbirleri ve sanıkların durumlarını dikkate alarak tutuksuz yargılayabilir. Burada sorgulanması gereken, bu sanıklar tutuksuz yargılanırken, 28 Şubat mağdurlarının 80’li yaşlarda ve hasta oldukları halde cezaevinde kötü koşullarda yatıyor

olmaları ve hasta ve yaşlıların hala affa mazhar olmamalarıdır. Cumhurbaşkanı A. Necdet Sezer'in 300'e yakın mahkûmu kanundaki sebeplere binaen affettiğini biliyoruz. Sayın Abdullah Gül ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan dönemlerinde bu atfeti göremedik.

4. Kamu vicdanını tatmin etmeyen, darbecilere pozitif ayrımcılık uygulayan hukuk anlayışı yeni darbecilere cesaret vermez mi?

Sadece hukuk ve yargı değil, iktidar da hukuka aykırı oluşumlar, olaylar ve şahıslar hakkında ayırım yapmaktadır. 28 Şubat'la ilgili tavrının böyle olacağını, 28 Şubat'ın sivil aktörleri hakkındaki tavizkâr ve ayrımcı tavrını biz Ergenekon ve Balyoz Davalarından sezmiştik. Savcısı olunan davaların “kumpas”la sonlandırılmasından hatırlatmaya gerek var mı? Mavi Marmara Davasını sonlandıran İsrail – Türkiye Anlaşması da hafızalarda tazeliğini koruyor. Merkel Teyze'nin talebi ile salıverilen Alman ajanı ise bahsi diğer. Hukuk ve Yargı konusundaki güvensizliğimizin delilleri olabilecek o kadar çok olay yaşadık ki bu 16 yıllık süreçte, artık kimlerin yargı ağından sıyrılacağını anlamak kolaylaştı bizim için. Bir başka ifadeyle, AK Parti iktidarı 16 yıllık süreçte hukuk ve yargıda çok kötü sınav verdi ve vermeye devam ediyor. 28 Şubat yargılamaları bunlardan sadece biridir.

4. 28 Şubat darbecilerinin “Seç beğen al” örgüt suçlamasıyla 20 yılı aşkın bir zamandır cezaevlerinde yatmaları, yaşlı ve hasta hükümlülere insanî uygulamaların görmezden gelinmesi üzerine ne denilebilir?

İşte burada konuyu sadece 20 yılı aşkın hapiste yatanlardan daha ötelere götürmek gerekecek. Daha ötelere hukuk mantığı, hukuk zihniyeti sorgulamasına dayanak olaylar vardır. Üzülerek söylemeliyim ki, Müslüman kitlenin sağ kesiminde hukuka karşı bir uzaklık, bir soğukluk var. Bunun 46 yılının tanığıyım. Her karşılaştığımız olayı haşa Allah'a teslimiyet benzeri “bu da geçer yahu” teslimiyetiyle aşmaya çalışan zihniyet. Hakkını yememek lazım, bazen işe de yarıyor. Her 10 yılda bir darbe ve teşebbüslerinden sonra çarıklı erkân-ı harb darbelerin üstesinden geliyor, normal hayata dönüyoruz, ancak çok bedeller ödeyerek. Nitekim FETÖ belasını da iktidar “ne isterse vererek” başından savmaya kalkmış, bu da geçer derken derin yaralar açarak geçmiştir. İşte çarıklı erkân-ı harb bu millet, hükümetini, iktidarını, bürokrasisini, sözümona STK'larını da aşan bir basiretle devleti ele geçirip devlet olmuş ihanetin üstesinden gelmiştir. Şimdi soruyu ben sorayım: Herhangi bir devlet ricali, siyasetçisi, politikacısı, akademisyeni, teorisyeni, “bu badireden devleti-milleti biz veya falan-filan güçler kurtardı” diyebiliyor mu? El cevap: Hayır. O halde bu çarıklı erkân-ı harbi kim öğretti/eğitti? Kimler yönlendirdi? Bu sorunun cevabını, FETÖ darbe girişiminin kaymağını yiyenler değil, bu bilinci bu millete verenler iyi biliyor ve her şeyin, mülkün ve hepimizin sahibi Kadir-i Mutlak olan Allah biliyor. Ben bunu en yüksek sesle haykırarak söyleyebiliyorum. Aksini söyleme sadedinde olanlar da yüksek sesle söyleyebiliyor mu? Söyleyemezler. Zira o vakitleri ya yaşamadılar, ya da üç maymunu oynuyorlardı.

5. 16 yıllık Ak Parti iktidarının yargı sorunlarının giderilmesi hususunda muktedir ol(a)mamasını nasıl okumalıyız?

Yukarıda da söylemeye çalıştım. Müslüman camianın sağ kesimini temsil eden iktidar ve taraftarlarının sağlıklı bir hukuk zihniyetine ve mantığına dair küçük bir huzme göremedim. Olmasını da mümkün göremiyorum. Hukuk üretilen bir değerdir. Üretimi de yukarıdan boca edilerek olmaz. Aşağıda, damarlarda üretilir, beyne pompalanır. Beyin dizayn eder, düzenler, düzen kurar. Halkına “lehine ve aleyhine olanları” anlat/a/mayan iktidarlar hukuk üretmezler. Ürettiklerine de hukuk denmez. 16 yıllık iktidarları dönemimde daha iyiye gitmesini istedikleri halde daha kötüye gitmiştir. Umudumuz vardır ancak uzak mevsimlere erteledik. Hele bu üretimde tepedencilikle ma’ruf olanlar için bilinmezliklere ötelenmiştir. Hukuk güçle yönetilir. Güç adalete tabidir, adaletin emrindedir. Adalet, ancak gelmiş ve geçmişle sağlıklı bir hukuk zihniyetinin ürünü olabilir. Mazisinde bir hukuk okulu/ekolü oluşturamamış siyasi-hukuki kadrolar, iktidar olabilmekte, fakat muktedir olamamaktadırlar. Tarih bunun örnekleri ile dolu. Nitekim iktidar “paralel devlet yapılanması(PDY)nı isim ve olgu olarak kabullenmekle kendi ayağına kurşun sıkarak, siyasetin sadece parti teşkilatları ile dizayn edilemeyeceğini görmüştür, diye düşünüyorum...